

Кімната Джованні

КУПИТИ

Що робить чоловіка чоловіком? Які критерії маскулінності визначає суспільство і чи можливо слідувати їм усім? Як бути, коли ти відрізняєшся від цього мірила?

Молодий американець Девід приїжджає до Франції під час паузи в стосунках з дівчиною. У Парижі він знайомиться з барменом Джованні, між чоловіками виникають романтичні почуття. Девід переїжджає жити у крихітну кімнату Джованні, де йому доводиться зіткнутися з кризою власної ідентичності, наслідки якої вагомо повпливають не лише на життя чоловіка, а й на долі людей

Люсьєну

— Це я — той чоловік, я страждав, я був там.

Волт Вітмен

Я стою біля вікна цього великого будинку на півдні Франції, і на землю спадає ніч. Ніч, що веде до найжахливішого ранку в моєму житті. У мене в руці склянка, біля ліктя — пляшка. Я дивлюся на своє відображення в щораз темнішому блиску віконного скла. Відображення видовжене й схоже на стрілу, біляве волосся виблискує. Таке обличчя, як у мене, ви бачили безліч разів. Мої предки завоювали континент, пробираючись крізь смертоносні рівнини до океану, що відійшов від Європи в темніше минуле.

До ранку я, мабуть, буду п'яний, проте це нічого не змінить: я однаково сяду на потяг до Парижа. Потяг буде такий самий; люди, які боротимуться за комфорт і навіть гідність на дерев'яних сидіннях третього класу із прямими спинками, будуть такими самими; і я буду такий самий. Ми вирушимо на північ такою самою мінливою сільською місцевістю до туманного й дощового Парижа, залишивши позаду оливкові дерева, море й усю велич південного грозового неба. Хтось поділиться зі мною сендвічем, хтось запропонує ковток вина, хтось попросить у мене сірника. Люди тинятимуться коридорами зовні, виглядатимуть з вікон, заглядатимуть до нас. На кожній зупинці новобранці в мішкуватих коричневих уніформах і кольорових головних уборах відчинятимуть двері купе й питатимуть: «*Complet?*». Ми всі, наче змовники, кивнемо, злегка усміхаючись одне одному, а вони продовжать свій шлях крізь потяг. Двоє чи троє з них опиняться перед дверима нашого купе, кричатимуть один на одного хрипкими голосами, лаятимуться й палитимуть свої смердючі армійські цигарки. Навпроти мене сидітиме дівчина, якій буде невтямки, чому я з нею не фліртую, і яку дратуватиме присутність новобранців. Усе буде так само; тільки я буду незворушнішим.

Сільська місцевість сьогодні теж незворушна — вона проглядається крізь моє відображення на склі. Цей будинок розташований на околиці маленького літнього курорту — наразі безлюдного, оскільки сезон ще не розпочався. Він стоїть на невеликому пагорбі, звідки видно вогні міста й чутно шум моря. Ми з Геллою, моєю дівчиною, орендували його кілька місяців тому з Парижа, вибравши за фотографіями. Минув уже тиждень, як

вона поїхала. Зараз вона у відкритому морі, на зворотному шляху до Америки.

Я так і бачу її — дуже елегантну, напружену й сяйливу, оточену світлом, що заливає салон океанського лайнера; вона занадто швидко п'є, сміється й задивляється на чоловіків. Так я з нею й познайомився у барі в Сен-Жермен-де-Пре — вона пила і задивлялася, і саме тому я її вподобав: мені здалося, що з нею буде весело проводити час. Ось так усе й почалося; ось і все, що це для мене означало. І навіть зараз, після всього, що сталося, я не певен, чи це колись означало для мене щось більше. Не думаю, що й для неї це колись насправді означало щось більше, — принаймні поки вона не вирушила до Іспанії й, опинившись на самоті, не замислилася, чи справді вічна випивка й споглядання чоловіків були саме тим, чого вона хотіла від життя. Але на той час було запізно: я вже був із Джованні. Перед тим як вона поїхала до Іспанії, я попросив її вийти за мене; вона засміялася, і я засміявся, однак усе це якимось чином стало для мене серйознішим, і я наполіг. Тоді вона сказала, що їй треба поїхати й подумати про це. Того останнього вечора, коли вона була тут, востаннє, коли я її бачив, вона збирала валізу, і я сказав, що кохаю її, і змусив себе в це повірити. Проте зараз я запитую себе, чи була то правда. Тоді я, без сумніву, думав про наші ночі в ліжку, про ту особливу невинність і довіру, які ніколи вже не повернуться і які робили ці ночі такими приємними, такими не пов'язаними ні з минулим, ні з теперішнім, ні з чимось прийдешнім, ні взагалі з моїм життям, оскільки мені не треба було брати за них жодної відповідальності, крім суто механічної. Ці ночі ставалися з нами під чужоземним небом, без сторонніх очей, безкарно — саме цей останній факт і згубив нас, адже немає нічого нестерпнішого за щойно здобуту свободу. Гадаю, саме тому я попросив її вийти за мене: щоб мати берег, до якого можна пристати. Певно, саме тому вона й вирішила в Іспанії, що хоче вийти за мене. Але люди, на жаль, не можуть вигадувати собі береги, коханих і друзів, так само, як не можуть обирати батьків. Їх дає і забирає життя, і найскладніше — це сказати життю «так».

Коли я сказав Гелі, що кохаю її, я також думав про ті дні, коли зі мною ще не сталося нічого жахливого й непоправного, коли інтрижка була лише інтрижкою. Відтепер же, із цієї ночі, з наближенням цього ранку, хай у

скільки ліжках я опинюся між своїм сьогоднішнім та останнім ложем, я вже ніколи не зможу завести ті пікантні хлоп'яцькі інтрижки, які насправді, якщо вдуматися, є не чим іншим, як вищою або, у будь-якому разі, претензійнішою формою мастурбації. Люди надто багатогранні, щоб ставитися до них так легковажно. Я надто багатогранний, щоб мені можна було довіряти. Якби це було не так, я б не був сьогодні сам у цьому домі. Гелла не була б у відкритому морі. А Джованні не мав би ось-ось — будь-якої миті між цією ніччю й ранком — загинути на гільйотині.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ